

Obec Hrhov, 049 44 Hrhov 363

**Sanácia miesta s nezákonne umiestneným odpadom
v obci Hrhov**

Obsah:

1. Úvod
2. Identifikačné údaje
3. Opis súčasného stavu
4. Spôsob odstránenia nezákonne umiestneného odpadu a opatrenia na elimináciu vzniku miest s nezákonne umiestneným odpadom v budúcnosti
5. Záver
6. Vysvetlivky skratiek
7. Fotodokumentácia
8. Mapový podklad

1. Úvod

Problematika nezákonne umiestneného odpadu na tzv. divoké (čierne) skládky je jedným z dlhodobých problémov Slovenska. S množstvom nezákonne umiestneného odpadu sa stretávame denne a to najmä na okrajoch miest a dedín, v korytách potokov či riek, v lesoch, alebo aj priamo v obciach. Obce a mestá vynakladajú nemalé prostriedky na ich odstránenie, avšak často sa stáva, že v krátkom čase po vyčistení územia a odvezení odpadov sa čierna skládka znova vytvorí.

Aj napriek tomu, že vytvárať nelegálne skládky odpadov je zakázané hneď viacerými zákonmi (zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách, zákone NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy...), ich počet sa v posledných rokoch nezmenšil.

Divoké skládky odpadov sú pritom nielen estetickým problémom, ale predstavujú taktiež potenciálne nebezpečenstvo pre zdravie ľudí a životné prostredie. Nesprávne uložený odpad znečisťuje povrchové i podzemné vody, okolitú pôdu a taktiež vo významnej miere podporuje rozmnožovanie parazitov prenášajúcich rôzne nebezpečné infekcie.

Najefektívnejším riešením ako z ekologického tak aj ekonomického hľadiska je vzniku divokých skládok predchádzať, ako pristupovať k odstráneniu už vzniknutých. Aj preto je nezákonne umiestňovanie odpadu nielen otázkou environmentálnou, ale aj otázkou spoločenskou. Po odstránení akejkoľvek environmentálnej záťaže je pre obce absolútne nevyhnutné súčasne so sanáciou divokej skládky zaviesť konkrétne opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku nových záťaží, a to hlavne opatrenia v oblasti zlepšovania povedomia a informovanosti občanov, ako aj celkového procesu odpadového hospodárstva obce (ako napr. výška poplatkov, systém triedenia odpadov atď.)

Obec sa bude uchádzať o finančnú podporu zo štrukturálnych fondov, ktoré dávajú samosprávam jedinečnú príležitosť vysporiadať sa so záťažami vytvorenými v minulosti a zároveň prijať potrebné opatrenia v oblasti riadenia odpadového hospodárstva tak, aby sa predišlo vytváraniu nových.

2. Identifikačné údaje

Názov projektu: Sanácia miesta s nezákonne umiestneným odpadom v obci Hrhov

Identifikácia žiadateľa: Obec Hrhov, 049 44 Hrhov 363

Štatutárny zástupca: Ing. TANKÓ Ladislav

Miesto realizácie projektu: Obec Hrhov

Katastrálne územie: Hrhov

Okres: Rožňava

Kraj: Košický samosprávny kraj

Dodávateľ: bude vybraný verejným obstaraním podľa platnej legislatívy

Spracovateľ štúdie: Ing. Róbert Kolesár, PhD.

3. Opis súčasného stavu

3.1. Obec Hrhov

Hrhov je obec na Slovensku v okrese Rožňava 47 kilometrov západne od krajského mesta Košice pri ceste I. triedy č. E58/E571. Od okresného mesta Rožňava je vzdialená 20 km. Leží na juhovýchodných svahoch Národného parku Slovenský kras na Turnianskej vínnej ceste. V strede obce je nadmorská výška 219 m n. m., v 3 607 ha katastrí sa nadmorská výška pohybuje od 195 do 782 m n. m. Najvýznamnejšou pamiatkou je rímskokatolícky gotický Kostol sv. Jána Krstiteľa z polovice 13. storočia, ktorý bol okolo roku 1500 predĺžený západným smerom o novú loď. V roku 1846 k západnému priečeliu tejto lode pristavali vežu. Obec Hrhov sa nachádza v juhovýchodnej časti Slovenska, v oblasti Gemersko-turnianskeho krasu, súčasť Severozápadných karpát. Leží v doline Turnianskeho potoka zovretej planinami Dolného a Horného vrchu. Dolný aj Horný vrch sú tvorené tým istým druhom horniny - usadeninou vzniknutou v plytkých moriach, wettersteinským vápencom. Tento materiál tvorí aj všetky veľké planiny krasu. Pod vrstvami wettersteinského vápenca sa v menších pásoch objavujú niektoré horniny hlbokomorského pôvodu. V okolí Hrhova známy stavebný materiál, tzv. sladkovodný vápenec, alebo travertín, známy ako hrhovská tufa vznikol počas posledných 100 tisíc rokov. Najvýznamnejším vodným tokom v chotári Hrhova je Turniansky potok, hrhovčanmi nazývaný Derék, prameniáci pri Silickej Jablonici.

Obec má 1.160 obyvateľov (k 31. 12. 2016).

Existencia dole uvedeného miesta s nezákonne umiestneným odpadom je evidovaná Okresným úradom, Odbor starostlivosti o životné prostredie v Rožňave. Skládku sa nachádza v katastrálnom území obce Hrhov. Kataster obce zasahuje do Národného parku Slovenský kras a jeho ochranného pásma.

V prevažnej väčšine sa jedná o zmiešaný komunálny odpad a stavebný odpad nahromadený obyvateľmi obce ako aj obyvateľmi obcí blízkeho okolia.

Celkové množstvo odpadu bolo stanovené vizuálnou obhliadkou a meraním celkovej znečistenej plochy a priemernej výšky nahromadeného odpadu.

Na realizáciu navrhovaných činností nie je potrebné stavebné povolenie. Obec túto skutočnosť dokladuje Potvrdením príslušného orgánu štátnej správy (Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie) o tejto skutočnosti v zmysle zákona č. 79 / 2015 Z. z. Zákon o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Projekt a jeho navrhované riešenia sú v súlade s prioritami a cieľmi štátnej environmentálnej politiky SR; s jedným z hlavných cieľov Národného environmentálneho akčného programu - systematickou sanáciou a rekultiváciou priestorov skládok odpadov ohrozujúcich životné prostredie a zníženie znečistenia životného prostredia na prípustnú mieru v regiónoch a postupne v celej SR, ako aj s Programom odpadového hospodárstva SR na rok 2011-2015 v oblasti minimalizácie vplyvu odpadov na zdravie ľudí a na životné prostredie.

3.2. Nezákonne umiestnený odpad v obci Hrhov

Miesto s umiestnenou nelegálnou skládkou:

Obec Hrhov, katastrálne územie Hrhov:

Lokalita číslo	Parcelné číslo	Číslo LV	Druh pozemku	Odpad	Objem v (t)
1	KN-E 1248/1	3063	Trvalý trávnatý porast	Stavebný odpad Komunálny odpad	203 317

Prevládajúci druh odpadu je zmesový komunálny odpad približne 317 ton (kód odpadu 200301) a to plasty (kód odpadu 200139), papier (kód odpadu 200101), sklo (kód odpadu 200102), drobný stavebný odpad približne 203 ton (kód odpadu 200308). Vzhľadom k vysokému veku divokých skládok došlo k znehodnoteniu triedených komodít, ktoré sa nedajú použiť na zhodnotenie a budú riešené v rámci zmesového komunálneho odpadu. V minulosti neboli obcou realizované žiadne opatrenia na sanáciu tejto lokality.

4. Spôsob odstránenia nezákonne umiestneného odpadu a opatrenia na elimináciu vzniku miest s nezákonne umiestneným odpadom v budúcnosti

Sanácia miest s nezákonne uloženým odpadom v lokalitách prebehne realizáciou nasledovných aktivít:

- Odstránenie rastlín a burín z plôch potrebných na manipuláciu
- Výrub náletových drevín prerastajúcich odpad a manipulačný priestor
- Zber zmiešaného odpadu zo stavieb a demolácii a zmesového komunálneho odpadu mechanizmami. Spolu cca 520 ton.
- Naloženie odpadu mechanizmami na nákladné autá a jeho odvoz na najbližšiu riadenú skládku odpadov.
- Rekultivácia miesta s nezákonne umiestneným odpadom navážkou ornice, hrubým urovnaním mechanizmami a zatrávnením. Celková plocha 250 m².

Čas realizácie projektu: mesiac a rok začatia 09/2018, mesiac a rok ukončenia 09/2019.

Po realizácii projektu prijme obec nasledovné opatrenia na zamedzenie vzniku divokej skládky:

- Pravidelné monitorovanie lokality poslancami OÚ a starostom obce
- Aktívne zapojenie občanov bývajúcich v blízkosti lokality a motivácia občanov k okamžitému nahláseniu akéhokoľvek nezákonne umiestneného odpadu v lokalite
- Informačná kampaň obce zameraná na predchádzanie vzniku divokých skládok
- Spolupráca pri odhaľovaní nezákonného umiestňovania odpadu s políciou

5. Záver

Sanácia a následná rekultivácia miesta s nezákonne umiestneným odpadom v katastri obce Hrhov prispeje k výraznému skvalitneniu životného prostredia v obci a jej okolí. Rizikovosť riešenej lokality je daná hlavne jej bezprostrednou blízkosťou k obytnej zóne obce, keďže najbližšie rodinné domy v lokalite sa nachádzajú vo vzdialenosti menej ako 250 m od divokej skládky.

Projekt nie je výrazne investičnou akciou. Náklady majú charakter opráv a uvedenia územia, čo možno najviac do pôvodného stavu. Akcia si nevyžaduje súvisiace investície. Sanáciu a rekultiváciu miest s nezákonne uloženým odpadom je potrebné realizovať v krátkom čase, aby sa v maximálnej miere znížil negatívny vplyv likvidácie odpadu na okolitú prírodu. Skultivovaním územia devastovaného odpadom sa vytvorí lokalita s vyšším stupňom ekologickej stability.

Realizáciou projektu dôjde k odstráneniu nepríjemného zápachu šíriaceho sa z divokých skládok, k zamedzeniu množenia hľadavcov a tým aj možných nebezpečenstiev pre obyvateľstvo, k zamedzeniu rizika kontamináciu podzemných a povrchových vôd ako aj k zamedzeniu úletu ľahkého odpadu do okolia a znečisteniu ovzdušia.

6. Vysvetlivky skratiek

DSO – zmiešané odpady zo stavieb a demolácii

ZKO – zmesový komunálny odpad

PI – plasty

k.ú. – katastrálne územie

LV – list vlastníctva

OÚ – obecný úrad

7. Fotogaléria

8. Mapový podklad – Lokalita č. 1

